

Інститут економіки та прогнозування
Національна академія наук України

СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ І РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Online-дискусія

“Smart-інфраструктура у сталому розвитку міст: світовий досвід та перспективи України”

31 БЕРЕЗНЯ 2021, Разумков Центр

Єгоров І.Ю., чл.-кор. НАНУ, завідувач Відділу інноваційної політики, економіки і організації високих технологій

Дульська І.В., с.н.с., к.е.н., с.н.с. Відділу інноваційної політики, економіки і організації високих технологій

Підсумки розвитку ІКТ-сектору та ІКТ-інновацій в Україні

Передумови

- ❖ В Україні багато компаній ІКТ та не-ІКТ сектору широко застосовують передові ІКТ та ІКТ-інновації в різних секторах.
- ❖ Досягнуто значного поступу у сфері е-урядування.
- ❖ **ІТ-сектор інвестиційно привабливий.** Якщо у **2013-2018рр.** в українські, засновані українцями ІТ-стартапи, компанії різного ступеня зрілості венчурним і приватним капіталом інвестовано **\$1,3 млрд.** (публічні операції) + нерозкриті угоди оцінюють в \$76,2 млн., **то в 2020р.** тільки інвестиції від \$0,5 млн. на ІТ-компанію, без інших, разом склали **\$784,65 млн.**
- ❖ **Зростає капіталізація ІТ-компаній.** У 2018-2019рр. нараховувалося 6 ІТ-«єдинорогів» (стартапів, які інвестори оцінюють мінімум в \$1 млрд.) походженням з України

Можливості розвитку смарт-спеціалізації в умовах посилення децентралізації

Сильні сторони

- ❖ Внаслідок реформ децентралізації та адміністративно-територіальної в Україні утворюються суб'єкти влади територій, зацікавлені в реалізації проектів, важливих для розвитку територіальних громад, у т.ч. у партнерстві з приватним бізнесом – ОМС (органи місцевого самоврядування – місцеві ради) ОТГ (об'єднаних територіальних громад).
- ❖ Розвиток елементів цифрової інфраструктури – серед найбільш привабливих секторів використання механізмів публічно-приватного партнерства (ППП).
- ❖ Децентралізація адмінпослуг, підвищення їх якості, їх наближення до громадян та бізнесу в умовах укрупнення мережі районів (з 490 до 136), **подальша розбудова мережі центрів надання адмінпослуг (ЦНАП)** – пріоритетний напрям реформування системи надання адміністративних послуг в Україні.
- ❖ Багато ОТГ, їх старостинських округів інтенсивно цифровізують свою діяльність через пандемію *COVID-19*.

Слабкі сторони

Не всі ОМС мали доступ до Інтернет (в 2019р. – 10 584 ОМС, 143 ради міст обласного значення і 154 – районного; 467 селищних і 6304 сільрад; 1473 проектних громад, 982 ОТГ в 460 містах, 882 смт, 1169 селищах, 27199 селах) внаслідок **слабкої забезпеченості територій фіксованим доступом до Інтернет** (в середньому по країні 46,3% домогосподарств на 21.12.2019р.), приватних **сільських абонентів Інтернет 2,4%** від усіх абонентів Інтернет у 2018р. Використання мобільного Інтернету для адміністрування розвитку територій занадто дороге.

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО ПОСИДІ
І ТОРГІВІ УКРАЇНИ

Мережа Центрів надання адміністративних послуг

796 загальна кількість утворених
ЦНАП, що знаходяться на
території України
(станом на 01.07.2019)

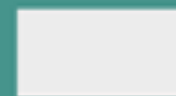
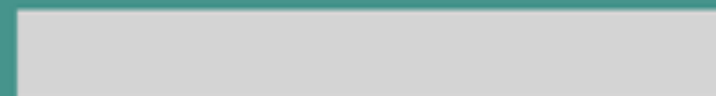
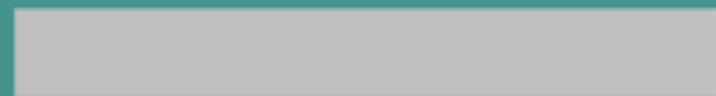
Підключення до реєстрів

єдиний державний реєстр
юридичних осіб, ФОПів та ГО **91,3 %**

державний реєстр речових
прав на нерухоме майно **94,6 %**

державний
земельний кадастр **21,7 %**

єдиний державний
демографічний реєстр **16,4 %**

Стан розвитку цифрової інфраструктури

- ❖ В цілому рівень Інтернет-покриття країни – 70% за рахунок мобільного доступу.
- ❖ Прийняття Закону України “Про електронні комунікації” дасть поштовх до розширення та поглиблення процесу цифровізації в країні, в цифровій інфраструктурі якої є суттєві прогалини: 17,3 тис. населених пунктів не покриті якісним ШСД (65% сіл і 2% міст). До оптичних мереж не підключені: 16,0 тис. навчальних закладів, що критично в умовах **карантинів і дистанційного навчання**, 8,2 тис. медустанов, 3,9 тис. закладів сфери послуг, 33,8 тис. установ культури та спорту (Дані Мінцифри від 30.07.2020р.)

ПРОБЛЕМИ СТАТИСТИКИ

- ❖ НКРЗІ подає Карту забезпечення можливості надання послуг провідного та бездротового доступу до Інтернету за різними технологіями, важливу для громадян (для обрання провайдера, типу зв'язку), провайдерам і операторам (для планування розгортання мереж), державі (для планування бюджетного фінансування розвитку покриття ШСД). Однак Карта і сайт НКРЗІ не подає статистичної інформації для моніторингу стану цифрової інфраструктури на рівні країни. Вони оприлюднюються несистематично в ЗМІ. На сайті Держстату подаються застарілі дані (на 26.03.2021р. доступні дані щодо стану і розвитку зв'язку за 2018р.).

Виклики для розвитку цифрової інфраструктури

- ❖ Карантин, локдауни і перехід багатьох бізнесів і сервісів на дистанційний режим істотно збільшили навантаження на телекомунікаційні мережі. Передбачається, що більшість компаній після пандемії переглянуть свої бізнес-моделі в бік дистанційної роботи. **Розвитку цифрової інфраструктури** (телекомунікацій, хмарних і туманних сховищ, процесингових центрів, дата-центрів, ЦОДів, точок доступу *Wi-Fi*), яка уможлиблює реалізацію всіх проектів цифровізації, у т.ч. в е-урядуванні (ЦНАПи, ЦОДи з обслуговування державних банків, центральних органів виконавчої влади, силових структур і структур правопорядку), **може сприяти більш масова передача їх створення та експлуатації приватному бізнесу в аутсорсинг, концесію.** Державі залишиться лише нагляд і оплата рахунків за експлуатацію та обслуговування. Така підтримка вітчизняного виробника допоможе розвиватися високотехнологічному бізнесу та отримувати кумулятивний ефект розвитку за рахунок ринку і держави одночасно. **Інакше цей високотехнологічний сегмент цифрового ринку буде захоплений глобальними компаніями: якщо в сегменті ЦОД і хостингових компаній в Україні лідирують локальні компанії, то в сегменті хмарних сховищ – глобальні (Amazon, Microsoft).**

Виклики для розвитку цифрової інфраструктури (продовження)

- ❖ На ринку комерційних дата-центрів України лідирують українські оператори. Ключові гравці ринку ЦОД, що контролюють 75% ринку: De Novo; Be Mobile; дата центр G50 компанії "Укрком"; дата центр GigaCenter групи компаній GigaGroup; "Воля" і "Парковий". **Зменшити ціни послуг українських компаній могло б введення пільгових тарифів на електроенергію для дата-центрів.** Іноземні провайдери займають лише 10%.
- ❖ Одним з основних питань розвитку ІКТ як напряму «розумної» спеціалізації є проблема появи великих національних компаній, створення принципово нових кінцевих продуктів з високим рівнем доданої вартості та забезпечення їх конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках. Без створення потужних вітчизняних фірм перспективи українського сектору інформаційних технологій виглядають не найкращим чином.

Дякуємо за увагу!